

Η Κυριακή Γονή δημιουργεί Τέχνη με αλγορίθμους -Έργα της σε ΕΜΣΤ και Breeder [εικόνες]

Η εικαστικός Κυριακή Γονή / Thanos Danilof

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΑΝΕΣΤΗ

04/04/2023 13:53

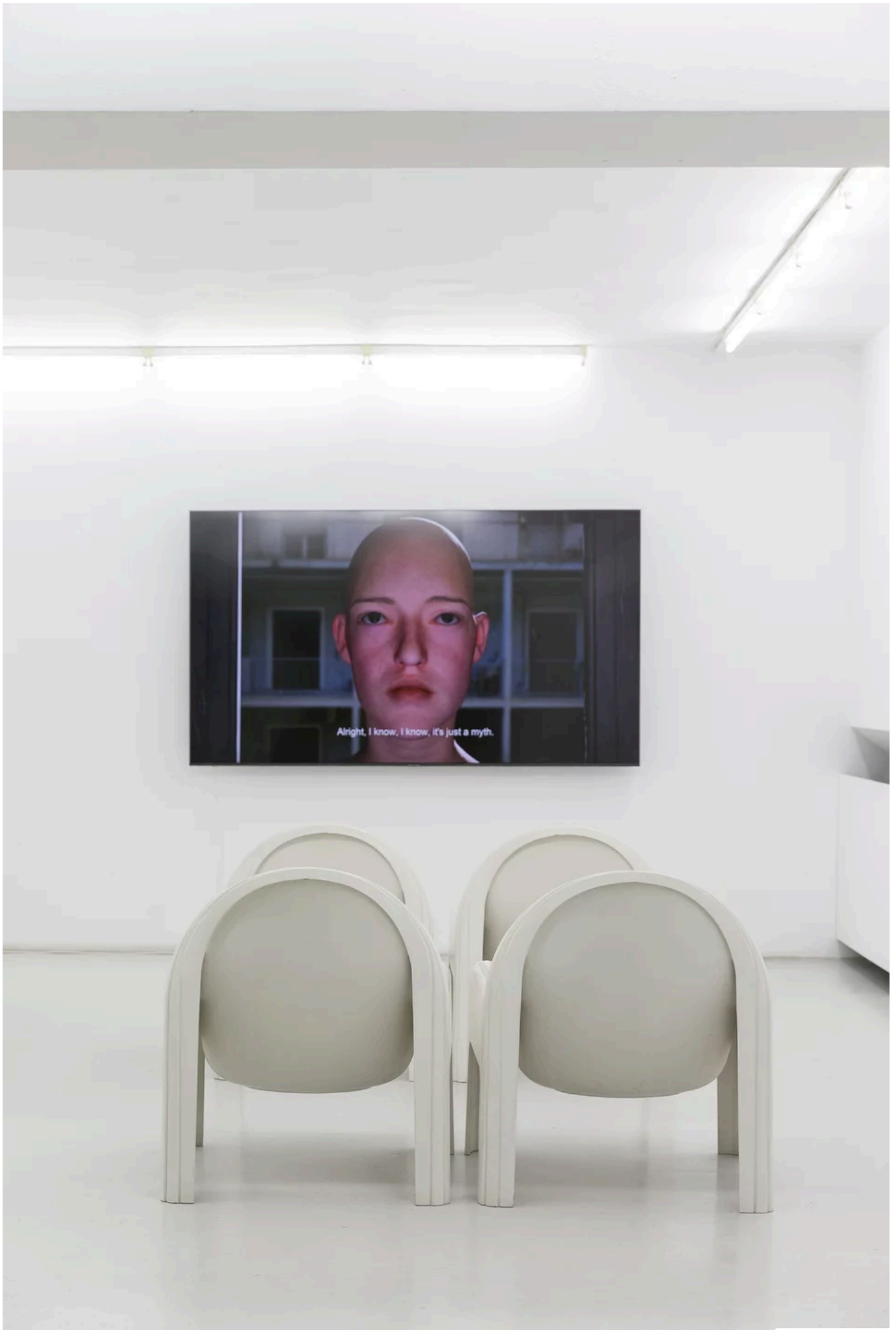
Ενας συναρπαστικός κόσμος, αυτός της δημιουργίας Τέχνης με εργαλεία από τον χώρο της τεχνολογίας και του ψηφιακού σύμπαντος ξετυλίγεται και η Κυριακή Γονή ξεχωρίζει σε αυτόν. Μας μιλά για τη νέα της έκθεση και την εμπειρία στην σφαίρα του AI.

Το 2013, ακριβώς δέκα χρόνια πριν, όταν ακόμα η σχέση της Τέχνης με τους αλγορίθμους και την τεχνητή πραγματικότητα ήταν πεδίο πειραματισμού στο εξωτερικό, η **Κυριακή Γονή** έκανε το πρώτο της έργο με αλγόριθμους: κατέβασε το προσωπικό της ιστορικό αναζήτησης στο google τα τελευταία οκτώ χρόνια και το δημοσίευσε, καλώντας τον κόσμο να δει τη διαδικασία του αλγορίθμου της μηχανής αναζήτησης. «Ένα σχόλιο για την κατάσταση επιτήρησης και ιδιωτικότητας αλλά και το δικαίωμα στη λήθη, που θεσμοθετήθηκε ένα χρόνο αργότερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση με το **“The right to be forgotten”**» μου λέει η εικαστικός Κυριακή Γονή.

Είναι μια ξεχωριστή περίπτωση Ελληνίδας καλλιτέχνιδας η Κυριακή Γονή. Για πολλούς λόγους μπορεί να θεωρηθεί ένα είδος προφήτη, **πρόδρομου αυτού που ενώνει την τέχνη και το ανθρώπινο με την άγνωστη και απέραντη επικράτεια της τεχνητής πραγματικότητας**, της επαυξημένης πραγματικότητας, των αλγόριθμων. Με την καριέρα της να εκκινεί από το εξωτερικό -καθόλου τυχαία αφού έως πολύ πρόσφατα στην Ελλάδα υπήρχε μια αμηχανία ως δυσπιστία, ένα σήκωμα του φρυδιού γύρω από αυτό τον χώρο της Τέχνης.

Αυτές τις μέρες και ως τις 29 Απριλίου παρουσιάζεται το έργο της **«Not Allowed for Algorithmic Audiences» στην γκαλερί Breeder**. Στο ΕΜΣΤ παρουσιάζονται δυο έργα της, το **«The Portal or Let's Stand Still for the Whales, 2020»** και το **«perfect love #couplegoals #aigenerated, 2020,2022 »** ανάθεση που της έγινε στο πλαίσιο της έκθεσης Modern Love. Μόλις ολοκληρώθηκε η παρουσίαση του έργου της **«Data Garden» στο Leeds Arts University**, ενώ ακολουθεί η συμμετοχή της σε εκθέσεις στο Μάνχαιμ της Γερμανίας, στη Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας και στη Μαδρίτη.

Kyriaki Goni/ Courtesy The Breeder / Photos by Athanasios Gatos.

Οι ψηφιακές τεχνικές, οι προκλήσεις της AI -τεχνητής νοημοσύνης- τα εργαλεία τους, αποτελούν βασικά μέσα δημιουργίας για την Κυριακή Γονή που ξεκίνησε σπουδάζοντας **Ανθρωπολογία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στην Πολιτιστική Ανθρωπολογία** στην Ολλανδία. Η τέχνη πάντα την ενδιέφερε βεβαίως. «Αποφάσισα να δώσω εξετάσεις στην **Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ)** στο προπτυχιακό και ταυτόχρονα στο μεταπτυχιακό της, στο νέο τμήμα για τα ψηφιακά έργα τέχνης. Πέρασα και στα δυο. Και άρχισα να φοιτώ παράλληλα και στα δυο ενώ ταυτόχρονα εργαζόμουν» μου λέει.

Πρέπει να αντιληφθεί κανείς ότι εκείνη την εποχή, το 2015, τα πράγματα ήταν περισσότερο δύσκολα για όσους ήθελαν αν συνδέσουν την τέχνη με τους αλγόριθμους. **Το «είναι αυτό τέχνη;» ήταν κυρίαρχο ερώτημα.** Ακόμα και μέσα στην Σχολή. «*Η ανταπόκριση ήταν αμήχανη. Θυμάμαι ότι ένα χρόνο μετά, το 2016 ήδη παρουσίασα το πρώτο μου έργο σε ένα συνέδριο στην Καλιφόρνια, ένα έργο το οποίο είχε αντιμετωπιστεί αμήχανα στην Ελλάδα. Έτσι ξεκίνησα να εργάζομαι κυρίως εκτός χώρας*», λέει η Κυριακή Γονή που χαίρεται καθώς μαθαίνει ότι η αντιμετώπιση αυτή έχει αλλάξει στις σχολές Τέχνης.

Kyriaki Goni/ Courtesy The Breeder / Photos by Athanasios Gatos.

Στην Breeder παρουσιάζει το **«Not Allowed for Algorithmic Audiences»** μια εγκατάσταση βίντεο που περιλαμβάνει σχέδια σε χαρτί και μια συλλογή από σπάνια ορυκτά στοιχεία. Στο βίντεο, ένα σύστημα virtual assistance με το όνομα "Voice" παρουσιάζει μια περίεργη συμπεριφορά. Δανείζεται τη μορφή ενός avatar και εμφανίζεται μπροστά στους χρήστες του. Η Κυριακή Γονή επέλεξε το avatar να έχει συγκεκριμένη μορφή. Αυτή της **ηθοποιού Σοφίας Κόκκαλη**. Την ρωτώ για αυτή της την επιλογή.

*«Δεν ξέρω αν το έχω απαντήσει και εγώ η ίδια στον εαυτό μου αυτό. Αισθάνθηκα ότι θέλω να έχει μια μορφή η φωνή (The Voice) προκειμένου να την κάνω πιο προσβάσιμη και πιστευτή στον κόσμο. **Εχουμε μάθει εξάλλου να πιστεύουμε περισσότερο στην όραση παρά στην ακοή**»*

Απόρρητο

Κυριακή Γονή. «Κατέληξα στην Σοφία Κόκκαλη γιατί εκείνη την περίοδο είδα ταινίες που συμμετείχε και αισθάνθηκα ότι το πρόσωπό της μπορεί να αποτυπώσει αυτόν τον ενδιάμεσο χώρο -δεν ήθελα να έχει φύλο. Η Σοφία έχει ικανότητες που μπορεί να σε κάνει να ξεχάσεις το φύλο της και εστιάζεις μόνο στο πρόσωπό της.»

Kyriaki Goni/ Courtesy The Breeder / Photos by Athanasios Gatos.

Δεν διαψεύστηκε από την επιλογή της. Η Κυριακή Γονή αποτύπωσε τη φωνή και το πρόσωπο της Σοφίας Κόκκαλη μέσω 3D πάνω στο άβαταρ και δημιούργησε αυτό **τον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ ανθρώπινου και τεχνολογικού**. «Με διάλεξε το πρόσωπο της Σοφίας», λέει.

Φυσικά υπάρχει η ιστορία, η αφήγηση πίσω από το έργο. Το storytelling καθορίζεται από πολλές παραμέτρους: **Ένα σύστημα φωνητικής βοήθειας, σε ένα διαμέρισμα στην Αθήνα, έναν πολύ ζεστό Αύγουστο σε απροσδιόριστο χρόνο**. Ο φωνητικός βοηθός πλησιάζει στην λήξη της πατέντας του και θα σταματήσει να λειτουργεί. Παρουσιάζει όμως μια ιδιότυπη συμπεριφορά. Κάθε μέρα, αυτή την εβδομάδα του αφόρητου Αυγούστου, στις 5.30 αντί να ακούμε την φωνή του βλέπουμε μια μορφή που μοιάζει με άνθρωπο στην οθόνη. Μοιράζει πληροφορίες που έχει συλλέξει στο διαδίκτυο. Ξεκινά περιγράφοντας τι είναι το ίδιο, τι υπηρεσίες μπορεί να προσφέρει, μιλά για διαχρονική και ανθρώπινη ανάγκη να έχουμε τεχνητή βοήθεια. Μιλά για τις δεξιότητές του, τους προγόνους του, τα σπάνια ορυκτά στοιχεία από τα οποία αποτελείται, καθώς και για τη φωνή και τη σημασία της. Αποκαλύπτει πληροφορίες σχετικά με τις υποδομές ακρόασης καθώς και τις κοινωνικές δυσλειτουργίες και στερεότυπα, στα οποία βασίζεται ο προγραμματισμός και η λειτουργία του. Οι υποδομές ακρόασης, η κουλτούρα της επιτήρησης και η κλιματική κρίση αποτελούν επίσης μέρος της αφήγησης. **Στο τέλος δίνει μια σειρά από κάπως χιουμοριστικές, παιδικές συμβουλές για να αποφύγουμε να γίνουμε αντικείμενο ακρόασης από τους αλγορίθμους**.

The Future Light Cone 2022 © Kyriaki Goni solo show Gallery Filodrammatica 2023 Photo Tanja Kanazir Drugo more

«Είναι σημαντικό για εμένα ότι δεν δαιμονοποιεί τις μηχανές αλλά θέτει επί τάπητος το ζήτημα ότι αυτή τη στιγμή τα συγκεκριμένα εργαλεία χρησιμοποιούνται και ελέγχονται από λίγες εταιρείες. Ακόμα και τα κράτη έχουν περιορισμένο έλεγχο σε αυτά. Υπάρχουν ισχυρά λόμπι και μονοπώλια και για αυτό πρέπει να ενισχυθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο από την ΕΕ» εξηγεί η Κυριακή Γονή.

Τα σώματα δεν είναι παρά απομονωμένοι κόμβοι,
Bodies are nothing more than isolated nodes,

Κυριακή Γονή *The Portal or Let's Stand Still for the Whales*, 2020
Μονοκάναλο βίντεο, έγχρωμο με ήχο, 6' 11''. Εκτίθεται στο ΕΜΣΤ

Το ενδιαφέρον στα έργα της Κυριακής Γονή είναι ότι μέσα σε αυτό το ψηφιακό περιβάλλον και το πλήθος αλγορίθμων δεν χάνει την ποιητικότητά της. Η ανάγκη της για την τέχνη, την δημιουργία, αναβλύζει από την παιδική της ηλικία. «Που με έβρισκες που με έχανες έκανα σκιτσάκια και έφτιαχνα πράγματα. Εκλεβα τσιμέντο από οικοδομή και έφτιαχνα σπιτάκια. Υπήρχε αυτή η ανάγκη. Δεν έδωσα στην ΑΣΚΤ όταν τελείωσα το σχολείο γιατί υπάρχει ο φόβος του τι θα κάνεις, πώς θα ζήσεις αν γίνεις ζωγράφος... Κάποια στιγμή στη σχολή, από προσωπική ανάγκη, άρχισα να διαβάζω περισσότερα πράγματα για την τεχνολογία. Αρχισε να δημιουργείται ένα ενδιαφέρον για αυτό τον τομέα, το τι σημαίνει να ψάχνω κάθε μέρα σε μια μηχανή αναζήτησης. Σαν να είμαι σε μια σφαίρα ασφάλειας, πληκτρολογώντας από τα πιο ανώνυμα ως τα πιο προσωπικά πράγματα», λέει και πραγματικά βλέπουμε όλοι τον εαυτό μας σε αυτή την εικόνα.

«Αρχισα να προσεγγίζω το θέμα πειραματικά. Δεν χρησιμοποιώ ούτε σήμερα *state of art* τεχνολογία, κάνω πολλά πράγματα με μικρο-υπολογιστές. Κι εγώ δεν κατάλαβα πώς έγινε και ουσιαστικά άρχισα να δημιουργώ εγκαταστάσεις που αποτελούνται από σχέδια, εκτυπώσεις, βίντεο, ήχο, κώδικα, έγινε δηλαδή μια μείξη των μέσων που υπαγορεύονται από την αφήγηση του κάθε έργου. Καθώς την φτιάχνω συνειδητοποιώ ότι π.χ. εδώ πρέπει να μπει ένα συγκεκριμένο *offline* δίκτυο. Σίγουρα ξεκίνησα από προσωπικό ενδιαφέρον του τι είναι αυτά τα εργαλεία που χρησιμοποιούμε και συνειδητοποίησα ότι είναι άκρως πολιτικά και υπαρξιακά, ότι συνδέονται με την ύπαρξή μας. Τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος και να συνδέεσαι, να διαδράς, να μιλάς *online* με έναν αλγόριθμο μηχανικής μάθησης».

*Κυριακή Γονή

NOT ALLOWED FOR ALGORITHMIC AUDIENCES

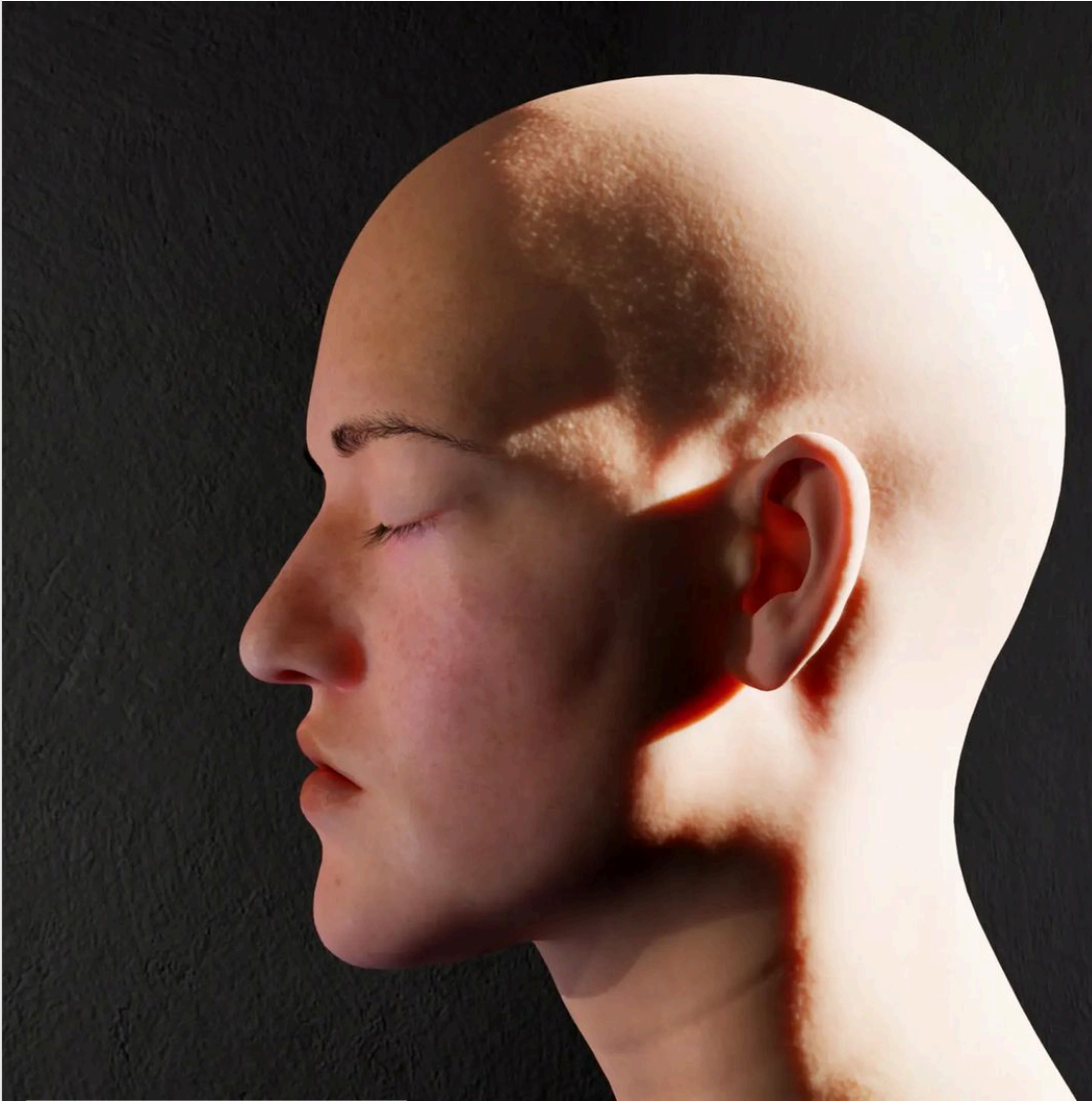
The Breeder Feeder

Εως τις 29 Απριλίου.

kyriaki.goni.studio
The Breeder

[Δείτε το προφίλ](#)

[Δείτε περισσότερα στο Instagram](#)

---

116 "Μου αρέσει!"

Προσθέστε σχόλιο...